

A

# Kaupunki

hs.kaupunki@hs.fi  
Uutisvinkit: (09) 122 7575  
PL 75, 00089 Sanoma

# Toimeentulotuki nieli rahaa

Toimeentulotuen ja muiden etuuskien korotukset yllättivät pääkaupunkiseudun kunnat. Menot ovat ylittymässä miljoonilla euroilla. Myös kovia asumiskuluja paikataan toimeentulotuesta.

Milka Sauvala HS

**TOIMEENTULOTUKEA** on maksettu alkuvuonna selvästi suunniteltua enemmän pääkaupunkiseudulla. Maksetut summat ovat kasvaneet, vaikka tukea saavien määrä on pysynyt ennallaan. Vain Espoossa myös saajien määrä on noussut.

JOS kehitys jatkuu samana koko vuoden, toimeentulotuen menot ylittyvät miljoonilla euroilla. Helsingissä tukeen voi mennä jopa 17 miljoonaa euroa budjetoitua enemmän, mikä tarkoittaisi 13 prosentin kasvua.

Espoossa menot ovat ylittymässä 9,5 miljoonalla ja Vantaalla 6 miljoonalla eurolla. Hallitus korotti vuodenvai-

teessa toimeentulotuen perusosia sekä Kelan maksamia työmarkkinatukea, työttömän peruspäivärahaa ja asumistukea. Toimeentulotuen perusosa yhdessä indeksikorotuksen kanssa nousi 9–20 prosenttia.

Alun perin kaupungit olleet, ettei lisärahaa tarvita, koska osa toimeentulotuen asiakkaista selviääi Kelan etuuksilla niiden korotusten jälkeen. Näin ei ole käynyt.

"Muutoksia oli niin paljon, että asiakasmäärän ennakointi oli mahdotonta", sanoo Helsingin vt. hallinto- ja kehittämisjohtaja **Mauno Rönkkö**.

"Jokin tässä on mennyt jo valtion tasolla vai kuntien tasolla", pohtii puolestaan Vantaan aikuissosiaalityön päällikkö **Maarit Sulavuori**.

**SULAVUORI** arvioi, että Kela ei ehkä ole pystynyt alkuvuonna maksamaan korotettuja etuusia ajallaan, jolloin tilannetta on jouduttu paikkaamaan toimeentulotuella.

Toinen mahdollisuus on, että uskottua suurempi osa toi-

meentulotukea saavista on jo pudonnut kokonaan työmarkkinoilta. Kun ihminen ei saa enää työmarkkinatukea, toimeentulotuki on viimeinen oljenkorsi.

"Viime vuosina tulottomien osuus on ollut nousussa. Se li-

sää meiltä tulevan summan suuruutta", kuvaa Helsingin sosiaalisen ja taloudellisen tuen päällikkö **Leila Palviainen**.

Sama on huomattu Espoossa, jossa toimeentulotukea saavien määrä on noussut al-

kuvuonna. Maaliskuussa saajia oli kuusi prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin.

"Yleensä oletetaan, että kun työttömyys laskee, toimeentulotuen menot rupeavat laskemaan. Enää ei näytä olevan niin. Työttömät eivät siirrykään työelämään vaan toimeentulotuelle", sanoo Espoon aikuissosiaalityön päällikkö **Marja Dahl**.

**TARVETTA** toimeentulotukeen lisäävät myös pääkaupunkiseudun korkeat vuokrat, jotka nousevat joka vuosi. Erityisesti Espoossa vuokrien vaikutus on suuri, koska monesti asunot ovat uudempia ja suurempia kuin naapurikunnissa. Kun palkka tai asumistuki ja muut etuudet eivät riitä vuokraan, loput on pakko hakea toimeentulotukilukulta.

## POIMINTA

### Toimeentulotukea saavien määrä jäi pysyvästi korkealle tasolle

**TOIMEENTULOTUKEA** saavia kotitalouksia on Helsingissä noin 41 500, Espoossa 11 000 ja Vantaalla 7 000.

Helsingissä määrä kasvoi peräti 6 000:lla vuonna 2009, kun taantuma iski Suomeen. Sen jälkeen määrä on noussut mutta maltillisesti.

Tälle vuodelle ennakointu lasku

ei ole toteutunassa. Espoossa toimeentulotukea sai maaliskuussa noin 600 kotitaloutta enemmän kuin vuotta aiemmin.

**VANTAALLA** saajien määrä kasvoi viime vuonna vajaalla 200 kotitaloudella.

Huolettavaa on, että toi-

meentuloa saavien joukko näyttää kasvaneen pysyvästi: tuensaajiksi kerran tulevat jäävät asiakkaiksi.

"Virtaa pois päin ei ole. Heitä on aika vaikea saada takaisin työelämään", sanoo Helsingin sosiaalisen ja taloudellisen tuen päällikkö **Leila Palviainen**.

**Milka Sauvala**

VILLE MÄNNIKÖ

# Bussissa ei paljon puhuta

Nuorten ääni-toimitus selvitti, miten helsinkiläiset antautuvat jutteluun vieran kanssa julkisissa liikennevälineissä.

Anni Petäjä

Verna Virkkunen

**K-JUNA** Keravalle lähtee Helsingin rautatieasemalta. **Tarja Skytten** on matkalla töistä kotiin. Istuudumme häntä vastaapäätä.

"Aika harmaa ilma", sanomme ja kysymme, paistoiko päivällä aurinko. Skytten nyökkää. Juttelu ei oikein ota tulta. Suomalaiseen tapakulttuuriin ei kuulu spontaani keskustelu tuntemattomien ihmisten kanssa.

**PASILASSA** Skyttenin viereen istahtaa **Pirjo Rahkala**. Avaamme keskustelun graffiteista. Kysymme Rahkalalta, mitä mieltä hän on niistä. Rahkala kertoo harrastavansa kuvataiteita.

"Tunnen monia graffititaiteilijoita, joista on myöhemmin tullut myös kuvataiteilijoita", hän kertoo.

Rahkala kertoo ajautuvansa usein juttelemaan kanssamatkustajien kanssa, sillä se on hänelle helppoa ja luontaista.

**BUSSISSA** numero 69 Malmilta Käpylään on muutama matkustaja. **Viivi Heinon** vieressä on tyhjä paikka. Heino vastaa kohteliaasti mutta lyhyesti kysymyksiin bussin reitistä. Hän kertoo myöhemmin ihmetyksensä, miksi tyhjässä bussissa joku istuu juuri hänen viereensä.

Käpylässä bussi vaihtuu Ei-

raan menevään raitiovaunuun. Raitiovaunun ainut mies hätkähtää ventovieraan kysyessä pääte pysäkkiä.

"En mä tiedä", hän sanoo ja kääntää katseensa nopeasti puhelimeensa.

**TAKANA** istuva **Sanna Ilmarinen** kummastelee miehen työkykyä ja vastaa kysymykseen tämän puolesta. Ilmarisen mielestä ihmiset voisivat jutella enemmän toisilleen liikennevälineissä. Hän jatkaa keskustelua lempiruokapainoistaan niin innokkaasti, että unohtaa jäädä Hakaniemessä pois.

Liikennevälineistä on testattamatta enää metro. Olisi aika löytää puhelias mies.

**KAISANIEMESSÄ** länteen suuntaavassa metrossa on useita eri-ikäisiä miehiä. Kenestäkään ei ole juttuseuraksi. Suurin osa kaivaa kännykkänsä esiin tai teeskentelee, ettei kuule.

Edes erään miehen kevätkista lausuttu kehu ei avaa hänen kielenkantojaan.

**Kirjoittajat ovat Pääkaupunkiseudun Nuorten ääni -toimituksen toimittajia. Helsingin nuorisosiainkeskuksen hankkeessa nuoret tuovat näkökulmiaan esille mediassa.**

## FAKTA

### Näin avaat keskustelun

- Hymyile.
- Kysy kellonaikaa tai hyvää kahvilaa.
- Kysy, minne liikenneväline on menossa.
- Kommentoi säättä.
- Ota mukaan vauva tai koira, sillä niille jutellaan enemmän.

# Tuppisuut, hymyilkää!

## KOMMENTTI



**Anni Petäjä** Kirjoittaja on Nuorten ääni-toimituksen toimittajia.

Helsingin ruuhkabusseissa kukaan ei katso silmiin eikä juttele vieraille. Ero

on suuri, kun verta Etelä-Euroopan small talk -kulttuuriin.

Olisi ihanaa, jos avoin keskustelukulttuuri olisi vielä joskus Suomessakin arkipäivää.

Kynnys avata keskustelu on korkea. Jos haluaa jutella kanssamatkustajille, pitää aloite tehdä itse.

Hyvä alku voisi olla, että ihmiset hymyilivät enemmän toisilleen. On helpompaa lähestyä iloiseen näköistä matkailijia.



Anni Petäjä (oik.) sai juttukaverin Viivi Heinosta istahdettuaan tämän viereen.



Kampin metroasemalla Jessica Saukkonen (oik.) kertoo toimittajille olevansa kateellinen Marlo-koiralleen, sillä "vieraat alkavat helpommin puhua koirille ja vauvoille".



K-junassa matkustaneen Tarja Skyttenin (vas.) mukaan on harvinaista, että joku avaa keskustelun tuntemattomien kanssa matkalla töihin. Pirjo Rahkalan mukaan juttelu on helppo aloittaa esimerkiksi kysymällä reittiä.

## LYHYESTI

**Teinipojat löysivät sormen metsästä Espoosta**

**TEINI-ikäiset** palloilijat löysivät irti repeytyneen sormen Espoon Kalajärvellä sijaitsevan jalkapallonkentän läheltä viime sunnuntaina. Poikien pallo lensi läheiseen metsään, ja sitä etsiessään he tekivät karmaisevan löydön.

Asiasta kertoi ensimmäisenä Iltalehti nettisivuillaan. Pojat kutsuivat paikalle kentällä harjoitelleen Pohjois-Espoon Ponnen väkeä.

"Se näytti miehen sormelta, keskisormelta tai nimeltömältä", sanoo apuvalmentaja **Heikki Koskinen**.

Löydön tehneet pojat soittivat hätäkeskukseen kahdesti, mutta siellä ei uskottu tarinaa. Poliisi saapuivat vasta kun Koskinen selitti asian puhelimitse. Maaston harvoinnissa ei löytynyt mitään muuta.

HS ei tavoittanut poliisia kommentoimaan löytöä. HS

**VAV Asuntojen työntekijä suosi lähipiiriä**

**VANTAAN** kaupungin vuokra-asuntoja hallinnoivan VAV Asunnot Oy antoi potkut asiakaspalvelutyöntekijälleen puolueellisen asukasvalinnan vuoksi. Työntekijä rikki työsopimuslakia toimissaan vastoin työnantajan ja asiakkaiden etua. Asia on annettu poliisin tutkittavaksi.

Työntekijä on ollut muodollisesti pätevä. Myös asunnon saaneet henkilöt ovat olleet päteviä hakemaan VAV Asunnot Oy:n asuntoa. Asiakaspalautteena tulleen tiedon perusteella on kuitenkin selkeästi voitu osoittaa, että työntekijä on suosinut lähipiiriään asukasvalintoja tehdessään.

VAV Asunnot Oy:n asukasvalinnassa noudatetaan Aran ohjeiden mukaista tasapuolista tarveharkintaa. "Siksi reagoimme tapaukseen heti", sanoo toimitusjohtaja **Teija Ojankoski**. HS

# Valvonta ontuu kaupungin työmailla

**Tarkastuslautakunta:** Seurauksena voi olla lisää homekouluja.

Pipsa Palttala HS

**HELSINKI** ei saa kuriin kiinteistönsä sisäilmaongelmia. Kosteusvaurioita on löytynyt viime vuosina jopa uusista rakennuksista.

Samaan aikaan korjaustöiden valvonta pettäää. Tarkastuslautakunta soimaa arviointikertomuksessa kaupunkia siitä, että rakentamisen ja kiinteistöhuollon valvonta on paikoin hataraa. Aina ei ole selvää, kuka kantaa vastuun lopputuloksesta.

"Iso konserni ja paljon toimijoita", kuvailee lautakunnan jäsen **Salla Korhonen**.

Lautakunta kysyi valvonnan riittävydestä neljältä toimijalta: rakennusvalvontavirastolta, tilakeskuksesta, HKR-rakennuttajalta ja Staralta.

Ne kaikki rakentavat, ylläpitävät tai korjaavat esimerkiksi Helsingin kouluja ja päiväkotia.

**KIINTEISTÖJEN** korjaamiseen meni viime vuonna 143 miljoonaa euroa, kun mukaan lasketaan vanhojen kustakorttelien remontit.

Kouluremontteihin kaupunki käytti runsaat 60 miljoonaa euroa. Lisää on tulossa: 40–50 koulua jonottaa peruskorjausta, ja monessa kärsitään huonosta sisäilmasta. Vaikka työt ovat lisääntyneet, uusia työntekijöitä ei ole palkattu virastoihin samaan tahtiin. Työmailla kaittavaltaisiin ohjausta, koska ulkomainen työvoima ja alurakentajat lisääntyvät.

Esimerkiksi tilakeskuksella on parikymmentä isännöitsijää, jotka valitsevat tehtäviä vain tärkeimmät. Toisaalta Staran mielestä töiden valvonta on ollut "pääosin riittävää". Isoja työmaita valvotaan jatkuvasti.

Pahimmillaan valvonnan puute aiheuttaa kosteusvaurioita ja terveyttä vaarantavia ilmanvaihtojärjestelmien ongelmia.

Lautakunnan tehtävä on valvoa, kuinka kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuvat.

# Lakkautus uhkaa Tervalammen päihdekuntoutusta

**Tervalammen supistusesitys valmistellaan nyt uudelleen.**

Milka Sauvala HS

**HELSINKI** aikoo supistaa Vihdin Tervalammen kartanon päihdekuntoutuskeskuksen toimintaa ja lakkauttaa sen kokonaan ehkä jo 2013.

Kaupungin linja on vähentää laitoshoittoa ja lisätä avohoittoa lähellä ihmisten koteja. Vastedes päihdeongelmaisten laitoshoidon ostettaisiin yksityisiltä toimijoilta.

Lakkautusaikheet tulivat yllätyksenä sosiaalilautakunnalle. "Lakkauttamista ei voi hyväksyä, se tulee aivan puskasta", sanoo sosiaalilautakunnan puheenjohtaja **Sirkku Ingervo** (vihr).

Hänen mielestään päihde- ja mielenterveyspalveluihin tarvitaan nyt tarkka kokonaisstrategia. "Pitää olla vahvaa omaa toimintaa ja lisäksi ostopalveluja, mutta kaikkea ei voi ostaa."

Tervalampi on Helsingin kaupungin ainoa oma päihdekuntoutuskeskus. Siellä on nyt 108 laitospaikkaa, joissa hoidetaan alkoholi-, lääke- ja huumeongelmaisia aikuisia ja perheitä.

**SOSIAALIVIRASTO** haluaa aluksi vähentää Tervalammelta 35 paikkaa ja siirtää 15 työntekijää avohoidon puolelle. Säästöä tulisi 0,6–0,7 miljoonaa euroa.

Lakkauttamisen yhteydessä Helsinkiin tulisi yksi tai kaksi "citykuntoutusyksikköä", jossa asutetaan lyhyitä aikoja avohoidon ohella. Lisäksi kehitettäisiin liikkuvia, kotiin viettäviä päihdepalveluja ja päivätoimintaa.

"Laitoshoidon muualla tahdot venyäkseen kuukausiksi", perustelee sosiaalisen kuntoutuksen päällikkö **Mari Aalto** Helsingin sosiaalivirastosta. Silloin paluu arkeen alustaa retkahtamiselle.

Sosiaalilautakunnan piti käsitellä Tervalammen päihdekuntoutuspaikkojen vähentämistä keskiyökkona, mutta asia palautettiin valmisteltavaksi uudelleen.